

отримання нових знань, освоєння інноваційних методик навчання, їх додатком до свого предмету, піднімаючи тим самим рівень освіти. Історично склалося зміст дисципліни і методи її подачі під впливом особистого професіоналізму викладача знаходить нові сучасні риси. В ідеалі потрібно не тільки дати студенту конкретні навички і знання, а й «зацікавити» його, показати можливості і перспективи подальшого розвитку і вдосконалення студента і як фахівця, і як особистості. Саме для цього необхідно постійне ознайомлення викладачів вузів із інноваційними та інтерактивними технологіями навчання, мотивування їх до підвищення кваліфікації, інтелектуальному зростанню.

Перелік посилань:

1. Лавриненко Л. М. Інноваційно-креативний потенціал – основа наукоємної економіки // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2012. – № 5-1. – С. 158-164.
2. Лавриненко Л. М. Місце інноваційної освіти у розвитку суспільства // Інноваційна економіка : всеукр. наук.-вироб. журнал. – Тернопіль. – 2012. – № 7 (33). – С. 36-39.

РОЛЬ ДІЛОВИХ ІГОР У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

*Л.В. Лазоренко, канд. екон. наук, доцент
Державний університет телекомунікацій, м. Київ*

З метою удосконалення та активізації навчального процесу необхідно застосовувати різні методи і способи ведення аудиторних занять. Викладачі при проведенні занять часто використовують технічні засоби та програмне забезпечення. Все це має безперечно позитивний вплив на перебіг навчального процесу. Але, на жаль, використання технічних засобів можливо далеко не завжди. Обмеженість матеріальних ресурсів державних закладів вищої освіти, відсутність спеціальних знань і навичок користування спеціальною технікою та програмним забезпеченням у певній категорії викладацького складу, потреба аудиторії у живому спілкуванні, а найголовніше, що при викладанні не всіх навчальних дисциплін можна використовувати технічне та програмне забезпечення. Мова йде, в першу чергу, про блок гуманітарних дисциплін. Яким чином побудувати заняття з таких дисциплін так, щоб було цікаво студентам і мало результат у процесі засвоєння здобутих знань [1, с. 28].

У цьому випадку на допомогу приходять ділові ігри. Адже, будь-яку ситуацію можна обіграти таким чином, щоб і проблему розв'язати, і пройдений матеріал закріпити, і аудиторію зацікавити. До того ж використання ділових ігор не потребує спеціальних навичок у викладачів.

У вигляді ділових ігор доцільно проводити семінарських та практичних занять з навчальних дисциплін, які за своєю програмою не передбачають розв'язку задач, здійснення розрахункових робіт, проведення практичних досліджень. В першу чергу, це слід робити з метою підвищення ефективності роботи студентів в аудиторії, закріплення пройденого матеріалу, сприяння розвитку уявного мислення студентів, генерування ними різноманітних ідей та наближення аудиторних занять якомога ближче до практичних умов діяльності підприємств і організацій [2, с. 172].

Беручи участь у діловій грі, студент автоматично виконує певну роль, уявляє себе людиною, що займає ту чи іншу посаду на підприємстві або те чи інше положення в суспільстві. Він починає мислити саме з такої позиції, приймає відповідні рішення, використовуючи при цьому знання, отримані під час лекцій або самостійної роботи.

У діловій грі може бути задіяна необмежена кількість учасників. З метою підвищення ефективності проведення таких занять можна поділити групу на декілька міні-груп, які будуть виконувати одну й ту ж саме або подібне завдання. Таким чином, всі студенти групи будуть задіяні у грі, а отже, зможуть висловити своє бачення проблеми, відстояти свою думку та продемонструвавши здобуті знання.

Такий спосіб проведення практичних занять сприятиме встановленню в аудиторії невимушеної атмосфери, в якій ніхто не боїться висловити свою точку зору і переконати інших у своїй правоті. Студенти матимуть можливість вільно вести дискусії з різних питань, що обговорюються на занятті. Викладач, в свою чергу, зможе оцінити не лише знання студентів з даної дисципліни, а й матиме уявлення про загальну ерудицію аудиторії, її загальну підготовку, а також зможе оцінити психологічні якості кожного студента та колективу в цілому, що допоможе йому при подальшій підготовці лекційних і практичних занять та розробці завдань для самостійної роботи студентів [3, с. 247].

Отже, ділова гра – це ефективний механізм, що сприяє підвищенню якості проведення семінарських та практичних занять. Звичайно, не слід вважати, що ділові ігри можна застосовувати лише при проведенні занять з гуманітарних дисциплін. Їх також можна час від часу проводити і при викладанні інших предметів, де студенти повинні не лише визначати певні показники, а мо-

жуть проявити всі свої знання, вміння і здібності для розв'язання якоїсь ситуації, прийняття рішення та обґрунтування зроблених висновків.

Перелік посилань:

1. Лазоренко Л. В. Інтерактивні методи викладання бізнес-дисциплін / Л. В. Лазоренко // Теорія і практика економіки і підприємництва. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. – Алушта. – 2009. – С. 28.
2. Лазоренко Л. В. Роль ділових ігор у навчальному процесі / Л. В. Лазоренко // Болонський процес: перспективи розвитку вищої освіти України. – К. : Персонал. – 2008. – С. 271-274.
3. Matteson M. T. Management and Organizational Behavior Classics / M. T. Matteson, J. M. Ivancevich. – Boston : IRWIN, 1993. – 443 p.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ УЛЬТРАСОВРЕМЕННОГО МЕТОДА TAMS ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННОСТИ СТУДЕНТОВ К НАУКЕ В КОНТЕКСТЕ ИЗЛОЖЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

И.Н. Майорова, д-р экон. наук, профессор

В.В. Черкасова

Приазовский государственный технический университет, г. Мариуполь

На сегодняшний день, в условиях обострения конкурентной борьбы, предприятиям ведущих стран требуются сотрудники способные к нестандартному мышлению, креативу, моментальному нахождению механизмов, касательно, процесса эффективного производства. Ход интеграции Украины в Европейский Союз и повышение требований работодателей влечет за собой смену приоритетов и социальных ценностей, что требует постоянного совершенствования учебного процесса.

Экономические дисциплины, в структуре высшего образования, являются информационной основой, которая позволяет систематизировать и развить систему управления, как предприятий, так и общества. Доминирующей задачей экономического образования выступает аспект оперативного и продуктивного использования знаний студентами [1].

Построение модели изложения экономических дисциплин, должно базироваться на раскрытии потенциала учащихся, то есть максимальной отдаче студента. Опыт Европы показывает, что использование метода TAMS (Teams development as a measure for sustainability) дает возможность учащимся переносить полученный умственный багаж из одной отрасли в другую, таким образом, упорядочивая знания. Экономика, как научная дисциплина, имеет тесную связь с такими науками, как транспортные технологии, медицина, информационные технологии, туризм и т.д., следовательно, вырабатывая у студентов понимание целостности, единства общества и экономических составляющих, а также путей их взаимодействия [2].

Программа внедрения метода TAMS, в которой предложенный учебный материал для студентов рассматривается как ролевая игра и мозговой штурм, предназначенная для поддержания инновационного климата и повышения экономической активности у учащихся.

Научно-методические результаты показывают, что обучение через сотрудничество, терпимость к восприятию разных точек зрения, умение работать в команде и разрешать конфликты в процессе совместной работы вырабатывают у студента навык представлять и отстаивать личное мнение, а также объективно оценивать возможные варианты решения проблемы.

Современный выпускник экономического факультета – это не только консультант в кадровых и финансовых вопросах, но также разработчик стратегий и бизнес-процессов. Метод TAMS позволяет адаптировать потенциальных сотрудников к современным требованиям, которые предъявляют руководители предприятий Украины и мира.

Творческий продукт, который является исходом от инновационного поиска решения проблемы командой учащихся, предварительно заданной преподавателем, в конечном итоге превращается в новый актуальный проект.

Стратегическое мышление – это синтез знаний и интуиции, который направлен на создание ценностей для установления приоритетов и ведения результативной деятельности. Метод TAMS позволяет осваивать и накапливать знания через интеллектуальные ресурсы не только лектора, но и всей группы.

Использование организационного механизма этого метода позволяет сбалансировать действия руководящей (преподаватель) и руководимой (студенты) подсистемой, в тоже время, в ходе проведения такого рода семинаров, группа должна среди присутствующих учащихся определить лидера, который будет представлять конечный проект лектору.